

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 12 (217), грудень 2022 р.

Свято в с. Ворончин Рожищанського деканату (Луцький р-н)
із митрополитом Михаїлом. Про це читайте на с. 4

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

Святий, що розмовляв тільки зі Всевишнім

16 грудня православний світ відзначає день Іоана Мовчальника. Преподобний народився близько 454 року в місті Нікополі Вірменському в сім'ї воєначальника. Хлопчик рано почав вивчати Святе Писання і всім серцем полюбив усамітнення й молитву.

За частину маєтку, що дісталася йому після смерті батьків, юнак побудував храм Пресвятої Богородиці. З 18 років разом із десятима ченцями жив при церкві в пості, молитві, стриманості. На прохання громадян міста Колонії митрополит Севастійський висвятив 28-річного Іоана на єпископа Колонійського. Приймаючи церковне правління, преподобний не змінив аскетичного способу життя. Він пробув на цій посаді десять років, а потім почав спасатися відокремлено в лаврі Сави Освяченого, важко працюючи кожного дня.

Там він провів 66 літ. Невпинним чернечим подвигом, молитвою, покаянням здобув Іван благодать Святого Духа: за його молитвами відбувалося багато чудес; таємні думки людей були для святиителя явними; він зціляв хворих і біснуватих; ще за свого земного життя рятував від неминучої загибелі тих, які закликали його ім'я...

У віці 104 років преподобний Іван Мовчальник із миром відійшов до Господа.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – 91241.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

— 3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

ХРОНІКА**«Елеос-Волинь» у спільному проєкті для сімей з дітьми**

Захід для внутрішньо переміщених осіб – дітей та їх матерів – ця громадська організація провела з ГО «Волинське братство Св. Володимира Великого».

Як розповів керівник «Елеос-Волині» протоієрей Петро Стеблина, який 16 жовтня влаштував і благословив дійство в приміщенні компанії «Вест авто хаб» ("West Auto Hub"), проєкт був задумом психолога Наталі Райниш для сімей, котрі через війну змушені покинути рідні місця. Поки спілкувалися з жінками про особисті ресурси, самопідтримку в період стресу і тривожності, для дітей провели свято з цікавою програмою, майстер-класами і частуваннями, щоб вони швидше адаптувалися.

ГО «Волинське братство Св. Володимира Великого» розпочала роботу на базі згаданої компанії за підтримки нашої єпархії з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла.

«Духовна абетка»:**святість починається з малого**

Бакалавр богослів'я Андрій Ковальов розповів про святість у сучасному житті під час чергового випуску передачі «Духовна абетка» на «12 каналі».

А. Ковальов зазначив, що святими можемо стати всі ми. Адже кожен із нас має шанс прожити праведне життя і стати прикладом. Проте ми часто забуваємо навіть про елементарне – відвідування богослужіння, сповідь і причастя.

Щоб стати святими, потрібно почати з малого. Щотижня Всевишній запрошує нас на зустріч із Собою. Під час причастя ми єднаємося з Ним, бо віримо, що споживаємо Тіло і Кров Ісуса Христа. Проте часто цього таїнства дотримуємося просто як звичку чи обряду.

Тож усі ми повинні прагнути до єднання з Господом, прагнути до ідеалу, і тоді, можливо, серед святих опинимося й ми.

Повністю передачу можна переглянути на сайті pravoslavivolyani.org.ua, у розділі «Відео».

У Дубищі освячено меморіальні дошки героям

У цьому селі Рожищанського деканату (Луцький р-н) вшанували полеглих воїнів Віталія Сидорчука, Віктора Шершня та Вадима Дудка.

Три пам'ятних знаки встановлено на фасаді ліцею, де навчалися полегли військовослужбовці, з ініціативи педагогічного колективу.

Чин освячення та заупокійну літію правило духовенство благочиння 20 жовтня. Очолив богослужіння настоятель місцевої парафії Святого Володимира протоієрей Андрій Голуб.

22 жовтня – 22-га річниця архієрейської висвяти владика Михаїла

Цього дня митрополит Луцький і Волинський відзначив чергову річницю єпископської хіротонії.

У 2000 році, навчаючись у Київській духовній академії, душпастир служив у Тернопільському Свято-Троїцькому духовному центрі ім. Данила Галицького та Київському Свято-Михайлівському Золотоверхому чоловічому монастирі. 21 жовтня рішенням Священного синоду його обрали єпископом Сумським і Охтирським. Наступного дня за Божественною літургією в Київському Свято-Володимирському кафедральному соборі відбулася висвята на єпископа, яку очолив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

Управління єпархії привітало нашого владика з побажанням великого Божого благословіння, міцного здоров'я, нев'янучої енергії і довголітнього плідного архієрейського служіння.

У підземній соляній церкві Польщі молилися за Україну

Волинські прочани побували у храмі із солі на честь святої Кінги, що в містечку Велічка поблизу Кракова. Під час літургії римського обряду лунали молитви за мир.

Прошу до святині Польщі 22–23 жовтня організував єпархіяльний паломницький центр «Україна» (керівник Лариса Савчук).

26-та неділя після П'ятдесятниці

Цього дня у храмах читають притчу з Євангелія від Луки (12:16–21), як в одного багача добре зародила нива. І міркував він собі, що має робити: немає куди зібрати плодів своїх. І сказав: «Зруйную житниці мої та збудую інші, і зберу туди все добро моє, і мовлю душі моїй: душе, багато маєш добра, що лежить у тебе настільки років: споживай, їж, пий, веселись». Але Бог сказав йому: «Нерозумний! Цієї ночі душу твою візьмуть у тебе; кому дістанеться те, що ти наготував?»

Звичайно, на це питання в сучасних людей є конкретна відповідь: усе, що надбано трудовими руками, залишиться нащадкам. Адже у нашому суспільстві прийнято дбати про добробут дітей, внуків та правнуків. Але в такій ситуації виникає інша проблема: чи будуть дорожити легко набутим майном невдячні спадкоємці?

Згадаймо іншу притчу – про те, як батько заповідав своє добро синові за умови, що він принесе йому один динарій, зароблений власним трудом. Мама, бажаючи допомогти синові, дала йому такі гроші, але батько викинув їх у вогонь і син не кинувся їх рятувати. Лише коли він заробив платню важкою працею і почав із вогню вигрібати монети, батько повірив у те, що він їх заробив сам.

Але дорожити власною копійкою ще не означає бути під владою зароблених статків. Як сказав апостол Павло: «все мені можна, але ніщо володіти не повинно мною» (1 Кор. 6:12). Хтось у великому достатку бачить смисл усього життя, задовольняє всілякі забаганки, догоджає тілу одягом і харчами.

Однак збагачуючись матеріально, не забуваймо і про духовне збагачення! Тіло – то лише храм для душі, а душа вічна і її потрібно плекати ще за земного життя. З собою людина

не забере у засвіти нічого. А духовні скарби будуть із нею завжди і постануть як головний аргумент на Страшному суді. Бо все, що ми маємо, – дар від Бога. Тому потрібно поєднувати свої земні потреби із духовними. Життя наше не залежить від достатку чи кількості грошей, бо життя наше нам не належить. Воно належить Богу. Він піклується про кожного з нас, вчить і направляє до спасіння.

Чи можна бути сповна ситим від Божих повчань і не відчувати голоду спілкування зі Всевишнім? Авжеж ні. Душа справжніх вірян завжди повинна бути спраглою до Божого мудрого слова. Чи можна насититися сповна сріблом-златом мирського життя? Дехто вважає, що можна. Проте згадаймо Біблію: «Хто любить срібло, той не насититься сріблом, і хто любить багатство, тому немає користи від того. І це – суєта!» (Екл. 5:9).

Мабуть, такі не про те думав багач, відпочиваючи після трудів для блага свого. Забув добрий господар подякувати за врожай Тому, Хто благословив його. Знаючи премудрості свого господарства, чоловік геть забув про інші правила і закони Святого Письма. «Дві речі я прошу в Тебе, не відмов мені, перше ніж я помру: суєту і неправду віддали від мене, убогості і багатства не давай мені, годуй мене насущним хлібом, щоб, переситившись, я не зрікся Тебе і не сказав: "хто Господь?" і щоб, зубожівши, не став красти і вживати ім'я Бога мого марно» (Прит. 30:7–9).

Є дуже мудрий і чіткий вислів із приводу багатства і його доцільності в духовному житті людини: «деякі люди настільки бідні, що вони не мають нічого, крім грошей».

Віталію КЛИМЧУК

У проповіді високопреосвященний зазначив, що вшановуючи волинських святих, згадуємо наших рідних і близьких. Адже ми нащадки тих, хто жив на цій землі. Це – святі, яких церква канонізувала у XX столітті та раніше, і їх життя є прикладом. Кожне покоління має свої випробування, і нема чогось кращого чи гіршого в поколіннях, а є акцент на духовності. Духовність – це життя в любові, в Бозі, адже Бог є любов, нагадує керуючий єпархією.

Цей Божий дім засновано 19 травня 2007 року ще тоді єпископом Луцьким і Волинським Михаїлом. 11 вересня 2013 року архієрей освятив наріжний камінь і заклав капсулу в фундамент майбутньої церкви. 18 листопада 2015-го – відправив чин освячення хреста для поставлення його на бані, а 20 жовтня 2020-го – освятив храм і очолив у ньому першу літургію.

«Господь недаремно нас зробив сильними»

Про особливості капеланського служіння в умовах війни йдеться в інтерв'ю з камінь-каширським деканом протоієреєм Володимиром Мицьком (сайт ukrinform.ua).

Як розповів панотець, нині він служить у 14-й ОМБр ім. князя Романа Великого, а починав волонтером. Тепер військовим капеланом дозволили носити зброю для безпеки і захисту, за рішенням Синоду. Але завжди зброя священника – це хрест і слово Боже. Віра на війні – понад усе. Вона дає духовну підтримку й атеїстам, які починають вірити. Де б не був о. Володимир, він поширює слово Боже, незважаючи на конфесії.

Війна жажлива тим, що ворогом є диявол у людській подобі, каже священник. Він прийшов забрати у нас віру, культуру, державу, життя – усе цінне, що дав нам Господь. І нам треба захищатися.

Серед душпастирів, котрі служили на окупованих територіях, було чимало з Московського патріархату, які закрили храми і втекли. Інші ж там проводять богослужіння українською мовою, розуміючи, що ризикують. Священник за будь-яких обставин повинен зберігати спокій і витримку, бо він людина духовна, каже панотець.

«Наше покоління живе в період визвольних змагань та буде свідком перемоги. Господь недаремно нас зробив сильними – плід боротьби досягає і ми його зривемо та скуштуємо», – наголосив душпастир.

Спілкувалася з о. Володимиром військова журналістка Надія Балагурак. Зустріч відбулася в день пам'яті святителя Мартина Милостивого, єпископа Турського – покровителя військових капеланів.

Повністю матеріал можна прочитати на сайті pravoslavivolyani.org.ua, у розділі «Статті».

Провели в останню путь 22-річного воїна Віталія Шубу

Чин похорону відбувся в кафедральному соборі Святої Трійці 27 жовтня, його очолив староста протоієрей Володимир Подолець.

У слові душпастир зазначив, що боєць міг ще стільки доброго зробити за короткий виділений Господом відрізок – земне життя. А він подарував себе Вітчизні й увійшов в історію, заплативши ціну, яка перевершила всі інші цінності. Тож нехай наша праця і пам'ять буде вдячністю тим оборонцям, які не шкодують здоров'я і сил, самого життя свого задля того, щоб Україна жила і мала свободу.

Віталій Іванович Шуба, 1999 року народження, лучанин, проходив військову службу за контрактом із 26 вересня 2019 року на посаді снайпера другої категорії. Загинув солдат ще 16 березня у м. Маріуполь Донецької області. Похоронили його на Алеї почесних поховань міського кладовища поблизу с. Гаразджа.

Віктор Гребенюк переміг на Всеукраїнському конкурсі ім. Леся Мартовича

Літредактора інформаційно-видавничого центру єпархії, члена Спілки християнських письменників України нагороджено дипломом I ступеня.

У номінації «Проза. Книги. Новели» найкращою визнали його збірку «Ефект Вертера» та інші новели». Конкурс проводили Львівська обласна організація Національної спілки письменників України та ГО «Розточчя».

Леся Мартович (1871–1916) належить до «покутської трійці» класиків української новелістики разом із Василем Стефаником і Марком Черемшиною, але відомий менше за них. Тож конкурс має на меті й популяризацію його імені. Цього року в «творчих перегонях» взяли участь 410 авторів зі всіх областей нашої держави та десяти країн зарубіжжя.

Це вже всьоме коротка проза Віктора Гребенюка визнається кращою. Так, торік він став переможцем Всеукраїнського конкурсу малих прозових форм ім. В. Стефаніка, теж проведеного НСПУ. Найбільше таланить його творам зі згаданої збірки: удача усміхнулася шести новелам на всеукраїнських і міжнародних літературних змаганнях, кілька інсценізовано, їх вивчають у деяких школах, передруковують у журналах і збірниках, включають у радіопередачі.

Книга «Ефект Вертера» та інші новели доступні в інтернеті на багатьох ресурсах в електронному і звуковому форматах.

Чи можливий «наш» хеловін? Відповідь владика Михаїла

Митрополит Луцький і Волинський на прохання «12 каналу» 31 жовтня прокоментував моду на хеловін і відповів на запитання: чи можна створити наш, слов'янський православний аналог цьому «святові»?

Керуючий єпархією зазначив, що хоча різко негативне ставлення Христової церкви до хеловіну добре відоме, створювати йому альтернативи не потрібно. Не слід поширювати слово Боже, незважаючи на конфесії.

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

вишуквати і якогось відповідника святу нечистої сили в дохристиянській давнині Русі-України, щоб витіснити західну моду на хеловін. Треба лише відновити народне торжество, що було і є в багатьох народів на завершення збору врожаю і поєднати його з християнською подякою Богові за достаток плодів земних.

Таке святкування переважно випадало на кінець жовтня і мало різні назви. Деякі християни й тепер відзначають його як «свято врожаю», «день подяки» тощо зі сталою датою або й без неї. Один із символів такого дійства – гарбуз, його можна лишити як ознаку плідності й дорідності, готувати відповідні страви. Можуть бути й елементи костюмованого карнавалу («Ходить гарбуз по городу, питається в свого роду...»). Але язичницький обряд давніх кельтів задобрення потойбічних темних сил напередодні католицького дня Всіх святих – рішуче неприпустимий, навіть у карнавално-жартівливому вигляді.

Інтерв'ю брала журналістка Анастасія Гуцина.

Військові священники отримали мандати на капеланське служіння

Шість капеланів нашої єпархії 1 листопада одержали документи на право військової капеланської діяльності.

Мандати видав Митрополит Київський і всієї України Епіфаній. Це дає офіційне право служіння у підрозділах Збройних сил, Нацгвардії, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Держприкордонслужби.

Серед капеланів із Волині, які отримали мандати, – камінь-каширський декан протоієрей Володимир Мицько, протоієрей Віталій Антонюк, Олександр Вронський, Володимир Труш, Михайло Хімчак, священник Сергій Мельничук.

У Луцьку відспівали двох героїв

Чин похорону Леоніда Олексюка та Олега Лук'янчука відслужили в кафедральному соборі Святої Трійці. Відправу очолив міський декан протоієрей Михайло Онищук 4 листопада.

У слові душпастир зазначив, що Господь нагородив нас силою воїнства. Наші захисники показали всім, що українці – сильні. Тож воїни, які поклали своє життя, звершили безцінний подвиг задля Вітчизни і її майбутнього.

Леонід Анатолійович Олексюк, 1970 року народження, лучанин, був призваний на військову службу за мобілізацією 5 березня. Загинув 28 жовтня поблизу населеного пункту Водяне Покровського району Донецької області.

Олег Олександрович Лук'янчук, 1979 року народження, проходив військову службу за контрактом із 6 квітня 2020 року. Загинув 30 жовтня біля населеного пункту Кислівка Куп'янського району Харківської області.

Газета «Волинь» – про душпастиря і парафію в Олиці

Журналісти видання volyn.com.ua зацікавилися діяльністю священника Ігоря Литвінцова та його громади Вознесіння Господнього, що в Олиці Ківерецького деканату (Луцький р-н).

Панотець родом із Холоневич. З дитинства дуже любив ходити до церкви. А коли став душпастирем, у 2012 році парафію отримав в Олиці. Тоді ще ні церкви, ні громади не було. Служити почали в каплиці замку Радзивілів (на той час там була психіатрична лікарня). А перше облачення, пригадує о. Ігор, мусив позичати, потім подарували батьки. У церкві служив до березня 2015 року.

Ще в липні 2014-го поставили хреста й освятили місце для майбутнього храму, який почали зводити через два роки. Священник тішиться, що вже встановлено купол, дах накрито, поштукатурено всередині. Роботи ще багато, але надіється наступного року на престольний празник відправити там першу службу.

Громада поступово збільшується, бо долучаються і з московської церкви. Якоюсь одною сестра запитала о. Ігоря: «Що треба зробити, аби стати вашою парафіянкою?» – «Нічого, – відповів душпастир. – Ви ж не віру міняєте: як є православною християнкою, так нею й залишаєтеся. Тож треба просто переступити поріг і сказати: „Господи, прости мене!“»

Повністю прочитати статтю можна на сайті pravoslavniavolyni.org.ua, у розділі «Статті».

АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я ТИМ ЧАСОМ ТРИВАЄ РІЗДВЯНИЙ ПІСТ

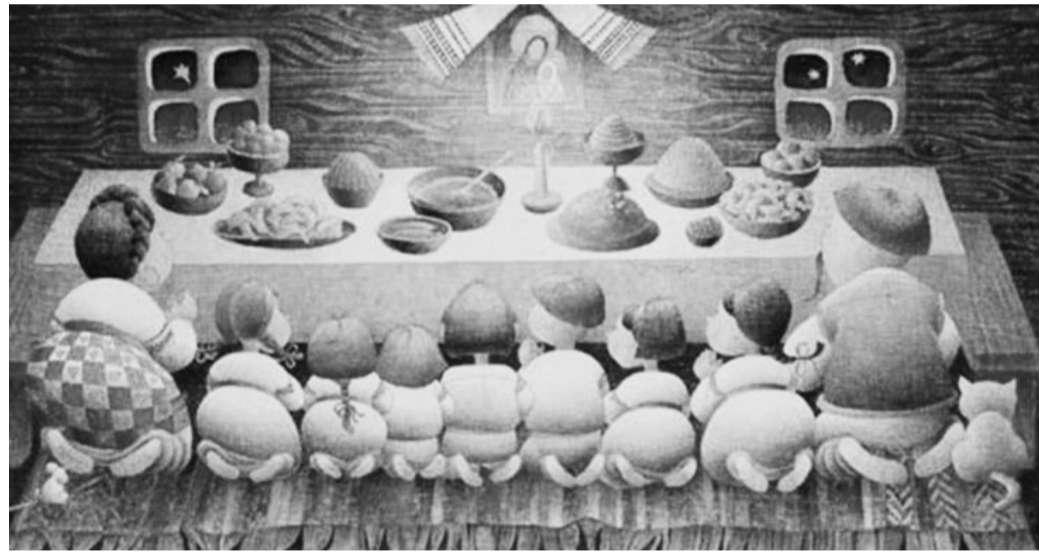
Сорокаденний підготовчий період до великого свята Різдва Христового є менш суворим, ніж Великий піст. У цьому Пилипівка більше подібна до Петрівки. Згідно з церковним уставом, у понеділки, середи і п'ятниці не споживаємо м'ясного, молочного, яєць, риби та олії. У вівторки й четверги олія дозволяється, а в суботи й неділі, а також великі свята, що припадуть на інші дні, – можна їсти рибні продукти.

Звичайно, не кожен може витримати такі обмеження. Вони визначені як зразок, як загальне правило для всіх, адже в Православній церкві нема окремого уставу для мирян. Він один-єдиний, фактично чернечий. Але з благословіння духовника його можна послабити, якщо є поважна причина. Зокрема, піст полегшується для вагітних та людей, які мають проблеми зі здоров'ям, які виконують важку фізичну роботу чи подорожують.

Головне завдання посту – спонукати людину до глибшого духовного життя, молитви, покаяння, милосердя. Це, наприклад, допомога нужденним, сиротам, хворим, самотнім, які в період наближення різдвяних свят особливо гостро відчувають потребу не тільки в чомусь матеріальному, а й у словах любові та підтримки.

Як бути зі світськими святами, різними корпоративами, які припадають на час Різдяного посту? Якщо від вас залежить організація такого заходу – постарайтеся перенести його на якийсь день після Різдва Христового. Якщо ж це неможливо – візьміть участь, проявивши повагу до своїх ближніх. Але постарайтеся якнайменше порушувати піст, не привертаючи до себе загальної уваги.

Підготував протоієрей Віталій СОБКО

Упокой, Боже, душу воїна Дениса Кудрявцева

6 листопада чин похорону захисника в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці очолив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко.

У скорботному слові душпастир зазначив, що боєць прожив своє недовге життя достойно. Він ходив до храму, слухав слово Боже. За прикладом Христа, аби спасти інших, пожертвував собою. Тож поклав голову за кожного з нас.

Денис Ігорович Кудрявцев, 1981 року народження, лучанин, 3 березня був призваний на військову службу за мобілізацією. Загинув 1 листопада поблизу населеного пункту Ягідне Куп'янського району Харківської області.

Свято Димитрія Солунського в Ковелі

Митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив Божественну літургію в Димитрівському соборі з нагоди престольного празника.

Разом із високопреосвященним 8 листопада правили благочинний Свято-Димитрівського округу та настоятель собору протоієрей Анатолій Александрюк, інше духовенство.

У слові владика розповідав про українські християнські традиції. Вони виникали через потреби, які були на певний час. Зокрема, люди сіяли пшеницю, інші культури, просили благословення на новий урожай, на працю. Ці потреби починалися від весняного рівнодення (21 березня) і закінчувалися на Дмитра (8 листопада), коли зібрано весь урожай.

Проте останнім часом почали спотворювати ці традиції. Так, гарбуз як символ свята врожаю став атрибутом т. зв. хеловіну, а мак асоціюється з наркотичним продуктом. За советів було спотворено й інші свята. Зокрема, замість християнського пошанування жінок-мироносиць, інших жінок, матерів, запровадили комуністичне 8 Березня. На завершення керуючий єпархією закликав берегти свою віру, Батьківщину, пам'ятати і дотримуватися традицій.

Активні парафіяни і капелани благочиння отримали відзнаки від 14-ї ОМБ ім. князя Романа Великого за волонтерство і допомогу.

Цей Господній дім засновано 1994 року. Поки не було храму, богослужіння проводили в підсобному приміщенні, а потім у каплиці. У 1998 році першу літургію в ній звершив митрополит Луцький і Волинський Яків (Панчук). У 1999-му розпочали зводити собор. Освятити новозбудовану церкву 2008 року тоді єпископ Михайл.

Єпархія вшанувала пам'ять митрополита Іоана (Боднарчука)

До 28-ї річниці упокоєння ієрарха, який очолював нашу кафедру в 1993–1994 рр., в обласному центрі відслужили заупокійну літію.

Молитву в домовому храмі Волинської православної богословської академії 9 листопада провів митрополит Луцький і Волинський Михайл разом із канцлером протоієреєм Миколою Цапом, ректором ВПБА протоієреєм Володимиром Вакиним і деканами єпархії (до речі, п'ятьох із них висвятив саме владика Іоан). Богослужіння відбулося після чергових зборів благочинних.

Народився митрополит Іоан (у миру Василь Боднарчук) 12 квітня 1929 р. в с. Івано-Пусте Борщівського району Тернопільської області. Закінчив духовні семінарію й академію в Ленінграді, був репресований – перебував у таборах. 11 жовтня 1977-го в Почаївській лаврі звершено його постриг у чернецтво. З 1989 року – активний учасник національно-церковного руху в Україні.

11 листопада 1993-го призначений митрополитом Луцьким і Волинським. За рік, доки високопреосвященний очолював нашу єпархію, звершив 42 дияконські та 51 пресвітерську хіротонії, кількість зареєстрованих парафій збільшилася з 81 до 109, священників – із 67 до 83.

9 листопада 1994 р. на 65-му році життя митрополит Іоан загинув в автокатастрофі.

Волинські капелани – на місці ізоумської трагедії

Протоієрей Олександр Вронський, Віталій Антонюк та Іван Гуреев побували на місці масового захоронення мирян у цьому райцентрі Харківської області.

11 листопада під час чергової поїздки на схід України душпастирі відслужили тут заупокійну літію за убієнними в російсько-українській війні.

Як розповів о. Олександр, панотці спілкувалися з іншими військовими капеланами, зокрема, із Володимир-Волинської єпархії, і передали захисникам гуманітарну допомогу.

У лісі поблизу Ізоуму віднайдено понад 450 могил чоловіків, жінок і дітей, закатованих під час окупації міста російськими солдатами.

Відзначатимете Різдво 25 грудня?

То й піст розпочинається раніше
Різдвяний піст має тривати сорок днів. Тож за новоюліанським календарем початок Пилипівки – 15 листопада.

Священний синод нашої церкви недавно дозволив як виняток звершити богослужіння різдвяним чином 25 грудня ц. р. за рішенням настоятеля та громади. Отже, вірні, котрі бажають святкувати народження Ісуса Христа саме цього дня, відповідно, розпочинають Різдвяний піст 15 листопада, який триватиме до 24 грудня. Хто ж не бажає цієї зміни і святкуватиме Різдво Спасителя 7 січня, дотримується посту як зазвичай – із 28 листопада до 6 січня.

Більшість православних церков світу, як і Римсько-католицька церква, відзначають Різдво 25 грудня – за новоюліанським та григоріанським календарями, які до 2800 року збігаються. На думку деяких православних віруючих, перехід з юліанського календаря на новоюліанський – це ще один крок виходу із зони впливу російської церкви. Але, на думку багатьох, цей процес потребує часу і тактовності, бо має й певні ризики.

Архіпастирський візит у храм с. Крупа

Митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив Божественну літургію в церкві Покрови Пресвятої Богородиці цього села Луцького районного деканату.

13 листопада, в 22-гу неділю після П'ятдесятниці, разом молилися: декан Свято-Успенського округу протоієрей Андрій Мовчанюк, настоятель священник Володимир Господин, інше духовенство нашої і Володимир-Волинської єпархії.

У проповіді високопреосвященний нагадав слова апостола Павла: «віра – то підстава сподіваного, доказ небаченого» (Євр. 11:1). Людина вірить у Бога шляхом пізнання Його. А Господь створює умови бути щасливим. Щастя – це не матеріальне, а духовне: це піднесений стан душі. Такий стан душі, бо ми з Богом. За щастям бігати не треба, зазначив владика, його потрібно створювати своїми руками. Вірянин відчуває щастя тут, і є перспектива жити в воскреслими Христом, рухатися вперед.

Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено активних парафіян. Під час хресної ходи високопреосвященний здійснив чин освячення Державного Прапора України і стяга Волинської єпархії, що встановлені на подвір'ї храму.

Цей Божий дім освячено 1996 року. Населений пункт Крупа вперше згадується під 1322 роком у грамоті князя Любарта, а 1527-м – в описах маєтностей князя Костянтина Острозького. Село в давнину було важливим рубежем оборони. За документальними підтвердженнями, у 1561 році це було містечко із замком (не зберігся).

ВПБА домовилася про співпрацю з прикордонниками

Підписано меморандум про співпрацю між Волинською православною богословською академією і шостим Волинським прикордонним загonom.

Документ підписали ректор протоієрей Володимир Вакин і начальник загону полковник Сергій Лозинський 16 листопада. За повідомленням сайту vpba.edu.ua, у зустрічі взяла участь проректор з наукової роботи протоієрей Владислав Фульмес, викладач вишу і капелан прикордонного загону протоієрей Михайло Хімчак, запрошені особи.

Як розповів о. Михайло, студенти тепер матимуть можливість побувати у прикордонних загонах і ознайомитися з побутом захисників, а військовики – навчатися в духовній школі. Офіційний документ передбачає розширення і поглиблення дружніх стосунків, підготовку військових капеланів та патріотично-духовну підтримку воїнів.

Керуючий єпархією звернувся до аграріїв

Митрополит Луцький і Волинський Михайл привітав із Днем працівників сільського господарства всіх, для кого це – професійне свято.

Високопреосвященний висловив глибоку вдячність усім трудівникам агропромислового комплексу за їхні великі старання. Архієрей зазначив: усі ми на кожній відправі молимося «за поліття» (тобто погодні умови, сприятливі для врожаю) і «достаток плодів земних». За цей достаток ми дякуємо насамперед Богові, а також тим, хто трудиться у цій сфері. У воєнний час особливо цінне те, що маємо.

Закінчення на с. 7

ПЕРШІ ВІДВІДИНИ АРХІЄРЕЯ ВОЗЗ'ЄДНАНИХ ПАРАФІЙ

Митрополит Луцький і Волинський Михайл продовжує здійснювати візити в ті громади, котрі недавно влилися в Православну церкву України, й очолювати в них Божественні літургії.

ВОРОНЧИН

22 жовтня високопреосвященний одвідав парафію Різдва Пресвятої Богородиці в цьому селі Рожищанського деканату.

Разом із ним молилися: благочинний протоієрей Василь Шняк, настоятель протоієрей Михайло Федиш, інше духовенство.

Владика привітав присутніх із правильним вибором і нагадав про значення любові. Коли кажуть «я люблю Бога» і не йдуть до храму, це не любов. Любов без поцілунку неможлива, бо це природні речі. «Коли любимо Бога – цілуємо ікону. Любимо маму – цілуємо її руку за благословення, любимо Ісуса Христа – приймаємо Його в серце своє, причащаємось», – каже архіпастир. Тобто хочемо поєднатися з тими, кого любимо. А якщо любимо, то не заподіємо зла, бо «любов довготерпить,

милосердствує, співстраждає, не заздрить...». Во ім'я цієї любові ми готові до самопожертви, як Ісус Христос, що за нас постраждав. Якщо жити в Україні, потрібно любити її. Тільки любов'ю до своєї землі здобудемо перемогу.

Божий дім збудовано тут 1925 року на місці зруйнованого в Першу світову війну. За радянських часів церкву закрили і знову відкрили 1989-го. Тоді храм добудували, оновили розписи, поставили новий іконостас.

ОЗЕРО

Митрополит Михайл побував у парафії Покрови Пресвятої Богородиці цього села Ківерецького деканату (Луцький р-н).

30 жовтня, в 20-ту неділю після П'ятдесятниці, разом із високопреосвященним молилися: декан протоієрей Іван Семенюк, настоятель священник Павло Гусак, інші душпастирі.

У проповіді керуючий єпархією зазначив, що молитва – це єднання з Богом. Якщо в молитві попросити з вірою, то дасться. У Євангелії сказано: «Нехай буде слово ваше: так – так; ні – ні, а що зверх цього, те від лукавого» (Мф. 5:37). А значить, спілкуватися потрібно, правильно висловлюючи думку, емоції, бачення, бути зрозумілим для співрозмовника. Коли хочемо, щоб нас почули, маємо самі розуміти, що кажемо. Деякі слова народжуються із глибини серця і стають сакральними. Існує великий запас слів для вираження почуттів, емоцій. І ці почуття та емоції скеровані до Творця, до ближніх. Тож усім потрібно стежити за своєю мовою, словами, які вносимо у текст, наголосив владика.

Божий дім тут засновано 1898 р. на місці церкви Святої великомучениці Параскеви, що згоріла раніше (у 1892 р. місцевий священник Лихницький у тому храмі охрестив Михайла Кравчука, який став всесвітньо відомим ученим-математиком). На території є двоярусна дерев'яна дзвіниця.

Перша згадка про село датується 1577 роком. Тоді воно звалось Воля-Озерська. Із назви зрозуміло, що в поселенні є озеро. Вода в ньому завжди чиста й ніколи не змінює свого рівня.

ЩУРИН

Владика Михайл побував у парафії Архистратига Михаїла цього села Рожищанського благочиння.

21 листопада, у престольний празник громади, з високопреосвященним молилися: декан протоієрей Василь Шняк, настоятель священник Михайло Федиш та інші папотиці.

У проповіді архієрей розповідав про світ, який нас оточує. Господь створив небо і землю. Це означає, що існує гармонія між земним світом (матеріальним) і духовним (невидимим). Невидимий світ ми часто сприймаємо на віру. Віримо, наприклад, що небесні покровителі оберігають наше життя. А вже їхнє існування визнають усі народи. Невидимий усвіт не має ні початку, ні закінчення. Цей світ створений Богом, а ми його лише мікрочастинка. І ця частинка є дуже важливою для Творця. Господь послав Свої небесні сили для нас і ради нашого спасіння. Значить, кожен є великим у цьому світі.

Божий дім у Щурині побудовано 1661 року. Наприкінці XVIII ст. проведено капітальний ремонт із перебудовою

святині. У 70-х роках XIX ст., під час наступного ремонту, укріплено фундамент, інтер'єр оздоблено розписами і встановлено іконостас. Дзвіниця дерев'яна двоярусна.

Богослужіння у церкві не припинялося. Це пам'ятка архітектури національного значення.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЦЕРКВА І МОЛОДІ

ВОЛИНСЬКА ЮНЬ ПИСАЛА «ЛИСТИ ДО БОГА»

Волиняни разом із духовенством нашої єпархії долучилися до Всеукраїнської акції «Листи до Бога», яка прямує від міста до міста.

Мета флешмобу – продемонструвати єдність молоді та всього українського народу, підтримати моральний дух країни, провівши хвилю молитовних зустрічей. Сутність акції полягає в тому, щоб миряни разом зі священниками склали символічне звернення-молитву на папері. У цій молитві відображається підтримка одне одного і найбільше – захисників нашої держави.

Так від Тернополя «Листи до Бога» передали до Луцька. Міський молодіжний центр провів зустріч, залучивши юнаків і дівчат, представників влади та громадськості, Волинської православної богословської академії. Молитву за воїнів та мир очолив інспектор ВПБА священник Андрій Гайдай. Потому присутні скріпили текст молитви своїми підписами, а директор Департаменту молоді та спорту Луцької міської ради Володимир Захожий передав усі листи представниці молодіжного простору в Рожищі Катерині Шабельниковій.

У Рожищі відбувся такий же захід, у ньому взяв участь настоятель храму Архистратига Михаїла священник Микола Царик. Після цього естафету передали до Львова.

Флешмоб розпочався 16 жовтня в Івано-Франківську, а Всеукраїнський молодіжний центр 22 січня 2023 року проведе підсумок акції.

Ольга ВЕРЕМЧУК

Світлина із сайтів dsmslustrkada.gov.ua та ma.rozhrada.gov.ua

У ЛОМАЧАНЦІ ОСВЯЧЕНО НОВИЙ ХРАМ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив престіл, іконостас і всю церкву Собору Пресвятої Богородиці в цьому селі Ковельського деканату.

Освячення та Божественну літургію владика очолив тут 6 листопада, в 21-шу неділю після П'ятдесятниці. Служили також декан протоіерей Іван Бонис, настоятель священник

Богдан Маримон, інше духовенство. Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено активних парафіян.

У проповіді високопреосвященний розповів про значення престолу. Це головне місце в Божому домі. Назва його означає – «підвищений стіл», на якому звершується таїнство причастя – безкровна жертва ради нас і ради нашого спасіння. Тож цей жертвник є особливо святим, шанованим місцем. Коли проходимо біля храму, потрібно вклонитися перед престолом, осіняючи себе хресним знаменням.

Божий дім засновано тут у червні 2013 р. Тоді митрополит Михаїл освятив хрест на місці майбутнього храму. До цього церкви в селі не було, богослужіння проводили в місцевій школі. 1 січня 2022 р. служили першу літургію в новозбудованій святині, а 8 січня відзначили перше престольне свято. Слово «собор» у цьому випадку означає «головне торжество на честь небожителя та осіб, пов'язаних із ним, що мають й інші дні особливого вшанування».

Перша згадка про с. Ломачанка датується 1578 роком.

У ХРАМІ КОТОВА – НОВИЙ ПРЕСТІЛ

10 листопада, в день пам'яті великомучениці Параскеви-П'ятниці, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив служби в однойменній церкві цього села Ківерецького

деканату (Луцький р-н). Перед Божественною літургією владика звершив чин освяти нового престолу, оскільки попередній став ветхим.

Із високопреосвященним разом молилися: декан протоіерей Іван Семенюк, настоятель протоіерей Сергій Січкач, інше духовенство Ківерецького і Луцького районного благочинь.

Архієрейські благословенні грамоти вручено активним парафіянам.

У проповіді архієрей нагадав про заповідь Господню «Любіть один одного» (Ін. 13:34). Суть її – у любові Ісуса Христа до всіх людей. Ці духовні почуття проявляються через зближення. Устами цілуємо ікону, руку священника, батьків. Цілуємо руку жінки, дякуємо їй за життя. Цей зв'язок базується на любові, адже Бог є любов. А кого любимо, з тим поряд. Любов – це не «дай», любов – це «на», каже владика.

У писемних згадках Котів уперше датується 1577 року. Дерев'яну церкву Святої Параскеви було побудовано за сприяння поміщика Кучинського 1816 року. В жовтні 1944-го село спалили разом із церквою. Новий Божий дім засновано в 1993 році.

СТРІЛЬЧЕ: ОСВЯЧЕНО ХРАМ ПІСЛЯ РЕМОНТУ

12 листопада митрополит Михаїл звершив чин оновлення церкви Рівноапостольного князя Володимира Великого цього села Горохівського деканату. У казанні керуючий епархією говорив про оновлення. Краса цього світу, все, що його

наповнює, створено з безмежної любові Господа. Оновлення – це краса Божого творіння. Вона робить людську душу в гармонії з Творцем. Людина прагне змін, поліпшення свого стану. Це може стосуватися як власного будинку, церкви, так і

моди, – ми хочемо змінюватися. Але модне те, що гарне у межах певних смаків, зауважив владика. Оновлюватися і змінюватися потрібно (звичайно, якщо це на користь) – у цьому світі все міняється. Але є речі, які не піддаються ніякому сумніву, не можуть бути застарілими. Це – віра, добрі традиції. Тому потрібно дотримуватися своїх хороших звичаїв і добрих правил.

За повідомленням настоятеля протоієрея Василя Реваги, виконано, зокрема, капітальний ремонт купола, заміну підлоги, штукатурення і фарбування стін, літографію настінних розписів.

Під час освячення і Божественної літургії із високопреосвященним та настоятелем молилися декан протоієрей Андрій Сидор, інше духовенство нашої та Львівської епархій. Церковні відзнаки й архієрейські благословенні грамоти отримали парафіяни, що потрудилися на благо церкви.

Божий дім у Стрільчі побудовано й освячено 1996 р. До цього храму в селі не було – ходили молитися в сусідні Печихови. У 2014-му парафія в числі перших полишила Московський патріархат, увійшовши до Київського.

МИТРОПОЛИТ МИХАІЛ НА ТОРЖЕСТВІ В ХОЛОНЕВИЧАХ

14 листопада в цьому селі Цуманського благочиння (Луцький р-н) відзначали престольний празник та 25-річчя освяти храму Безсрібників і чудотворців Косми й Даміана.

За Божественною літургією з високопреосвященним молилися: декан протоієрей Тарас Манелюк, маневицький декан протоієрей Андрій Закидальський, настоятель парафії священник Василь Михалко, інше духовенство з нашої та Рівненської епархій.

Привітавши зі святом, високопреосвященний розповів про значення багатства. Розуміючи важливість матеріального, перед спокусою іноді важко утриматися. Тяжко позбутися речей, котрі маємо. Трапляється, що надмірно прив'язуємося не лише в матеріальному: «приватизуємо» навіть своїх дорослих дітей. Вимагаємо, з ким товаришувати, одружуватися, як жити і т. д., забуваючи, що вони – інша сім'я. У книзі Буття сказано, що Господь, створивши цей світ, дав людині свободу. Свобода – це

найбільший дар від Бога, нагадує архієрей. Те, що християнин має, Творець дав у користування. І ми не повинні бути рабами речей. Важко, але потрібно досягнути святості, щоб бути незалежним від того, що маємо: «Усе мені можна, але мною ніщо володіти не повинно» (1Кор. 6:12). Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено активних парафіян.

Господній дім тут засновано 1997 року.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЧИ «ВКРАЛИ» ХРИСТІЯНИ СВОЇ СИМВОЛИ?

Цьогоріч дехто з православних українців святкуватиме Різдво раніше, ніж зазвичай, 25 грудня, і чи бути різдвяним ялинкам на вулицях міст – дискутується. В усякому разі вже цього місяця різдвяна символіка з'явиться. Увага більш привернена до дати святкування, та слід згадати проблему, котра щороку вигулює о цій порі, – суперечки про те, чи справді християнські символи належать християнам.

У 2020 році розгорілися неабиякі дискусії щодо намірів київської влади прикрасити головну ялинку України «чаклунським» капелюхом. Урешті-решт його замінили на традиційну восьмикутну вишневську зірку. У відповідь з'явилася чимало публікацій про «несправжність» зірки, яка, мовляв, зовсім не християнський символ, а вавилонський – язичницької богині Іштар.

Християнська культура містить чимало запозичень. Як їх має, втім, і будь-яка релігія. У заявах про «вкрадені» символи присутній потяг ідеалізувати минуле як час, коли все було «правильно» та однозначно. Та якщо заглибитися в історію символів, то можна так само звинувачувати кельтів у тому, що «кельтський хрест» (із кільцем посередині) існував ще до них, чи що «зірка Іштар» була відома задовго до появи культури тієї богині.

Символи завжди мають крім буквального значення ще й приховане, зрозуміле тільки

носіям певної культури. Так, хрест сам по собі є лишень геометричною фігурою; але розміщений на бані церкви, стає символом християнства та отримує низку асоціацій: від постаті Ісуса Христа до ідеї про обіцяне воскресіння. Символи є своєрідними інструментами, знаряддям, лише призначеним для роботи в середовищі культури. Можна провести паралель: сокира завжди має лезо й держак, незалежно від того, де й коли її створено, бо її будова зумовлена її призначенням. Де б і коли не жили творці сокир, їхні знаряддя завжди будуть схожі. Подібним чином, якщо люди живуть у подібних умовах, то й символи вони створюють подібні. Християнство не володіє виключним правом на зображення хреста, багатокутну зірку чи, скажімо, розписані яйця. Так само, як не володіє ними будь-хто іще.

«Вишневська зірка».
Картина Едварда Берна-Джонса,
між 1882 та 1898 роками

Важливо разом з тим звертати увагу на деталі. Так, зірка Іштар часто має круг у центрі, а вишневська зірка – подовжений нижній промінь. Сама кількість променів обох зірок ніяк не регламентована, і хоча їх переважно вісім, це не є жорстким правилом. Тобто те саме зображення можна тлумачити як ту чи ту зірку, залежно де вона розташована і який сенс у неї вкладають. Цей приклад не єдиний. Так, зображення Богородиці з Дитятком Ісусом нагадує зображення давньоєгипетської богині Ісіди зі своїм сином Гором, або китайської Гуаньїнь із немовлям. Останній приклад цікавий тим, що християни в Японії під час гонінь у XVII ст. користувалися скульптурами Гуаньїнь, аби таємно продовжувати шанування Богоматері.

Поява цих схожих зображень пояснюється не так запозиченням їх одними народами в

інших, як деякою подібністю мислення. Запозичення, втім, також не рідкість. До прикладу, німб, який у християнській іконографії оточує голови святих, Святого Сімейства, Бога-Отця, – це спадок античного язичницького мистецтва, де сяйво оточувало голови божеств. Кадіння ладану – продовження юдейської традиції. Відомі й запозичення з давньоруського язичництва – писанки та колядки.

З іншого боку, справедливе і зворотне твердження, що інші релігії також переймали з християнства зображення, обряди та ідеї. Так, собор Софії в Константинополі послуговував зразком для великих мечетей, а традиції оздоблення ікон залишили слід у мусульманському мистецтві.

Звинувачувати кого-небудь у неправомірному привласненні символів можна тільки тоді, коли відомий конкретний автор цього символу. Якщо ж він є надбанням цілих народів і вже став частиною багатовікової традиції, лишається прийняти: вкладені в символи значення роблять їх унікальними, навіть якщо вигляд у них тотожний. Отож, зірку, різдвяну ялинку, елементи ікон чи обрядовості роблять християнськими не походження, а використання їх християнами, з метою служіння Христовим ідеалам.

Арсен ГРЕБЕНЮК,
культуролог, кандидат
філософських наук

ТОЧКА ЗОРУ

ПЕРЕХІД НА НОВОЮЛІАНСЬКИЙ КАЛЕНДАР – ПЛЮСИ, МІНУСИ, ПРОПОЗИЦІЇ

Голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко 26 жовтня взяв участь у годинному прямому ефірі телепередачі «Духовна абетка» на «12 каналі».

Спочатку душпастир дав історичну довідку про запровадження юліанського, григоріанського та новоюліанського календарів. Підкреслив, що з наукової точки зору останній є найточнішим і до 2800 р. збігатиметься з григоріанським. Тож більшість помісних православних церков разом зі Вселенським патріархатом уже тривалий час живуть за новоюліанським стилем, а Російська й декілька прихильних до неї залишаються на старому. Українські найбільші конфесії теж не відмовляються від юліанського, але останнім часом дискусія з цього приводу поживалася.

Пресекретар єпархії назвав плюси переходу: запровадження досконалішого літочислення, спільні свята і будні зі Вселенським православ'ям, загалом західним християнством, подальший відхід від «руського міра». Шкода, але плюсів менше, ніж мінусів. Проте при мудрому підході до справи це не страшно.

Проблеми і ризики: загроза чергового розколу, як показує досвід деяких країн і церков; тривале несприйняття, уповільнення виходу парафій із Московського патрі-

архату; поверхове розуміння переходу на новоюліанський календар (коли, наприклад, вважають, що лише Різдво Христове перенесуть із 7 січня на 25 грудня); ставлення до старого стилю як складової національної ідентичності.

Приводом для порушення цієї теми «Духовна абетка» стало рішення Священного синоду Православної церкви України, що як виняток дозволяє звершити богослужіння різдвяним чином 25 грудня ц. р. за рішенням настоятеля та громади зі зльненням для них від посту на цей день.

Протоієрей Віталій Собко каже, що здивований таким кроком ієрархів. Адже ще менше трьох років тому Синод засудив те, що в цьо-

му напрямку робив митрополит Луцький і Волинський Михайл – прихильник переходу на новоюліанський стиль.

«На жаль, я не бачу спроби чи бажання підійти до вирішення питання системно», – зазначив о. Віталій. А як підходити системно? У голови

інформаційно-видавничого центру єпархії є міркування (це особиста думка).

Насамперед було б добре, якби наші архієреї дискутували не про те, чи треба

запроваджувати новий календар, а – як і коли його слід запроваджувати. Потрібно оголосити про подання стратегій, дорожніх карт переходу, провести їхню обговорення й визначити одну стратегію і дорожню карту.

Зокрема, ось така стисла пропозиція. 1. Сформувати хоча б одну нову парафію (або

знайти діючу), яка добровільно виявить бажання жити за новоюліанським календарем і звернеться з цим до керуючого єпархіїю. 2. Тоді Священний синод міг би дозволити цей, а також одночасно всім іншим парафіям та монастирям, котрі виявлять таке ж бажання. 3. Далі розпочати перехідний період на невизначений час, коли в ПЦУ діятимуть обидва календарі з гарантованими свободою вибору, мирним співіснуванням та взаємною повагою послідовників обох традицій. 4. Дозволити духовенству служити за обома календарями, залежно від парафії. 5. Великим громадам, у клірі яких є більше одного священника і частина вірних бажає жити за новоюліанським календарем, дозволити відправу богослужіння в одному храмі за двома стилями в різні години за умови мирного співіснування та взаємної поваги. 6. Під час перехідного періоду видавати календарі за двома стилями, але перевагу в інформаційному супроводі свят віддавати новоюліанському. 7. Розпочати інформаційну кампанію пропагування новоюліанського календаря.

Переглянути цей випуск «Духовної абетки» можна на сайті pravoslavivolyani.org.ua, у розділі «Відео».

ПІЗНАЄМО БІБЛІЮ

«НЕ ЧИНИ ПЕРЕЛЮБУ»

Повноцінне суспільство можливе тільки за умови дотримання законів. Правила сучасної цивілізації в основі сформовано на Божих законах. Але одна справа їх декларувати і рекомендувати до виконання, інша – усяляко дотримуватись. Кожна із Божих заповідей на перший погляд легка, проте на перешкоді стоїть спокуса недотримання. Стійкого у переконаннях вірянина не так просто збити з істинного шляху, а ось маловіра – досить легко.

Особливо це стосується перелюбу. Адже Господь дав найпершу заповідь – про любов до ближнього. Ось і користуються нею ловеласи, аби «виправдати» свої гріховні дії, зводячи нанівець заповідь, якою Бог забороняє перелюб. Сімейним Господь забороняє порушувати шлюбну вірність і любов. Неодруженим же велить дотримуватись чистоти думок і бажань. Для цього слід уникати всього, що може збудити нечисті почуття: лайливості, сороміцьких анекдотів, безсоромних пісень і танців, спокусливих видовищ і картин, читання аморальних книг, пияцтва тощо.

Перелік цих спокус дуже яскраво відображає сьогодення. Якщо вже твориться фільм, то сучасні митці вважають за обов'язок показати сюжет «любовного трикутника» з відвертими еротичними сценами. В куточку екрана може стояти скромний значок про обмеження віко-

вої категорії, але якраз він і є заохоченням малолітніх глядачів до перегляду. Відбувається планове гріхове та усвідомлене відхилення суспільства від законів Усевишнього.

Якщо дав Бог заповідь про любов до ближнього, то Він же і благословив кожному подружню пару для щастя. Протягом життя стосунки між подружжям мають не тільки не знецінюватись, а навпаки – посилюватись і вдосконалюватись.

Пояснюючи сьому заповідь, Христос говорить: «всякий, хто погляне на жінку, жадаючи її, вже вчинив перелюб з нею в серці своєму» (Мф. 5:28). Тож аби уникати нечистих бажань, потрібно гріховні думки викоринити одразу ж, не даючи їм опанувати наші почуття і волю. Господь знає, як важко людині боротися з тілесними спокусами, тому вчить нас бути рішучими, коли вони приходять: «Якщо ж праве око твоє спокушає тебе, вирви його і кинь від себе, бо кра-

ще для тебе, щоб загинув один з членів твоїх, аніж щоб усе тіло твоє було ввергнуте в геєну вогненну» (Мф. 5:29).

Ясна річ, не слід цих слів сприймати буквально. Якщо спокуса не дає спокійно жити, потрібно позбавитись негативного чинника.

Змінити ситуацію в колективі, уникати продовження знайомства і проведення часу в грішному середовищі.

Що ж до обов'язку зберігати взаємну вірність Ісус Христос сказав: «що Бог з'єднав, того людина нехай не розлучає» (Мф. 19:6). Адже навіть у складному шлюбі, коли перед подружжям виникає безліч проблем, є Божий промисел. Таким чином Усевишній допомагає зміцнити сімейні узи перемогою над важкими буднями.

Важким гріхом проти сьомої заповіді є гомосексуалізм – мужолозтво і женолозтво (від давніх слів «муж», «жена», «ложе»), тоб-

то одностатеві сексуальні стосунки. Розпусники всіяко намагаються виправдати цей гріх модною нині гендерною ідеологією. Але Боже Слово незмінне, на всі часи. Древні міста Содом і Гоморра були винищені Творцем саме за цей гріх (Буття, 19-й розділ), тож «одностатеву любов» називають *содомією*. Ось іще рядки з Божого Слова на цю тему: «Не обманюйте себе: ні блудники, ні ідолослужителі, ні перелюбники, ні малакії, ні мужолозці... Царства Божого не успадкують», тобто не будуть у раю (1Кор. 6:9–10). Згадані малакії – це пасивні гомосексуалісти, окрім активних.

Чи змінилося ставлення до цього питання в умовах сучасної демократії? Так, нині існують течії за свободу любові один до одного незалежно від статі. Масові гей-паради утверджуються як «демократичні віяння» у напрямку прав людини. Але Писання попереджає: «блудник проти власного тіла грішить» (1Кор. 6:18), «блудників і перелюбників судить Бог» (Євр. 13:4). Потрібно зберігати свою моральну чистоту, бо «тіла ваші є храм Святого Духа» (1Кор. 6:19).

Рано чи пізно наші душі постануть на Господньому суді. Тоді прийде розуміння Божих істин, але час покаяння можливий лише на грішній землі.

Віталій КЛИМЧУК

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

1 січня

День народження: 45 років тому, 1978-го, – протоієрей Олександр Сенів, настоятель парафії Святителя Василя Великого в с. Боголюби Луцького райдеку.

5 січня

День народження: 30 років тому, 1993-го, – священник Василь Скулинець, настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона (Залізнична лікарня), клірик парафії Апостола Андрія Первозваного в Ковелі.

3 січня

День висвяти: 20 років тому, 2003-го, – протоієрей Андрій Сех, настоятель парафій Апостолів Петра й Павла в Голобах і Великомученика Юрія Переможця в с. Вівчицьк Ковельського дек.

День народження: 50 років тому, 1973-го, – протоієрей Володимир Лозинський, настоятель парафії Преображення Господнього в с. Змінець Луцького райдеку.

7 січня

День висвяти: 15 років тому, 2008-го, – священник Андрій Шиделко, настоятель парафії Пророка Іллі в с. Клепачів Ківерцького дек. (Луцький р-н).

20 січня

День заснування храму: 25 років тому, 1998-го, – церква Пророка Предтечі і Хрестителя Йоана в Цумані (Луцький р-н).

25 січня

День народження: 45 років тому, 1978-го, – протоієрей

Олег Корчинський, настоятель парафій Апостола і євангеліста Луки в с. Вигуричі, Великомученика Димитрія Солунського в с. Загаї Горохівського дек. (Луцький р-н), Святої Трійці в с. Городище Луцького райдеку.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

Інформаційно-видавничий центр єпархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недопрацювання в цій рубриці *заздалегідь*, а також у календарному розділі сайту pravoslavivolyzni.org.ua. Ще краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

ПАЛОМНИЦТВА

11 грудня – до святинь Львова, Трускавця та Борислава. Виїзд 11 грудня о 6.30. Пожертва – 650 грн.

16–18 грудня – до святинь Польщі: Ченстохова, Краків. З відвідуванням підземного соляного храму на копальнях Велічка. Виїзд 16 грудня о 17.00. Пожертва – 120 євро.

22–27 грудня – різдвяне паломництво до Константинополя: богослужіння, яке очолить Вселенський патріарх Варфоломій; Свято-Георгіївський патріарший собор; собор Святої Софії; церква Святої Ірини; Влахернська церква; болгарський храм Святого Стефана; монастир «Живоносне джерело»; історична частина міста; палац Топкапи; морська прогулянка по Босфору. Пожертва – 280 дол.

Реєстрація – не пізніше ніж за день до початку богомилля. Виїзд на всі проці – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (050) 812-09-79.

ОФІЦІЙНО

Протоієрея Василя Шняка призначено настоятелем парафії Воскресіння Христового в с. Кияж Рожищанського дек. (Луцький р-н) (указ № 90 від 7 жовтня 2022 р.).

Священника Антона Коростова звільнено від обов'язків настоятеля парафії Різдва Йоана Предтечі в с. Нові Червища та Великомучениці Варвари с. Рудка-Червинська і призначено настоятелем парафій Успіння Пресвятої Богородиці в с. В'язівне та Апостолів Петра й Павла с. Проходи Камінь-Каширського дек. (№ 92, 93 від 18 жовтня).

Священника Сергія Криєного призначено настоятелем парафії Святої Трійці в с. Матейки Маневицького дек. (№ 94 від 1 листопада).

СПІВЧУТТЯ

УПОКОЇВСЯ РЕЛІГІЄЗНАВЕЦЬ ДМИТРО КОРНЕЛЮК

Запокійну відправу в соборі Благославення Пресвятої Богородиці, що в Ковелі, 21 жовтня очолив священник Михайло Левочко.

Дмитро Корнелюк – відомий на Волині релігієзнавець, педагог, філософ, історик-краєзнавець, член Національної спілки краєзнавців України.

Народився 2 жовтня 1934 року в с. Секунь на Ковельщині. Випускник Луцького педа-

гогічного інституту ім. Лесі Українки та Київського державного університету ім. Тараса Шевченка.

Працював директором кількох шкіл на Ратнівщині, інспектором шкіл Камінь-Каширського райвнво. Із 1974 року завідував міськвно у Ковелі. Потому став директором ЗОШ № 8, у якій створив перший у місті шкільний історичний музей.

Після виходу на пенсію Дмитро Пилипович зосередився на літературній діяльності. Є автором багатьох праць із релігієзнавства і краєзнавства, зокрема: «Релігія і нове життя», «Уроки християнської моралі», «Основи християнської етики», «Наша віра, наша правда», «Духовне небо Волині», «Сівачі слова Божого Волині», «Ковельщини славні імена» та ін.

Дмитро Пилипович Корнелюк відійшов до Господа 20 жовтня 2022 року. Похоронили релігієзнавця на міському цвинтарі Ковеля.

Помолимося за упокоєння його душі в Царстві Небесному.

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3

Керуючий єпархією нагадує про потребу не тільки розумно впроваджувати новітні технології, а й не забувати давніх здобутків агрокультури, якими користувалися наші предки. Пам'ятаймо, що весь календарний цикл русичів-українців був пов'язаний із роботою на землі. В давнину рік починався з початком польових робіт у весняне рівнодення, а осінь увінчувалася святом урожаю.

Нехай же Господь рясно благословляє й надалі всіх тих, хто докладає старань задля нашого достатку на столі, а трудівники нехай дякують Творцеві, наголошує владика Михайл.

Цей день – професійне свято працівників сільського господарства, підприємств із переробки сільськогосподарської сировини, харчової промисловості, заготівельних, водогосподарських, обслуговувачих підприємств і організацій АПК (відзначається в третю неділю листопада).

Кращі сини України йдуть на небо: у Луцьку попрощалися з двома бійцями
Запокійну відправу по захисниках Олександрові Рижкову й Андрієві Толстокорову в кафедральному соборі Святої Трійці очолив 18 листопада декан протоієрей Микола Нецькар.

У скорботному слові душпастир зазначив, що окупанти намагаються нас знищити. Проте знищити душу – ні окремої людини, ні всієї нації – неможливо.

Рижков Олександр Васильович, 1981 року народження, лучанин, закінчив у 1999 році гімназію № 4 ім. Модеста Левицького. Призваний 25 серпня на військову службу за мобілізацією до особового складу військової частини на посаду стрільця – помічника гранатометника. Загинув 7 листопада поблизу Бахмута Донецької області.

Толстокоров Андрій Сергійович, штаб-сержант, 1982 року народження, лучанин, призваний 17 березня на військову службу за мобілізацією на посаду командира розвідувального відділення. Загинув 15 листопада.

Похоронили героїв на Алеї почесних поховань міського цвинтаря поблизу с. Гаразджа.

Проповідь архієрея: праведники – серед нас

Митрополит Луцький і Волинський Михайл нагадав про силу щирої молитви під час казання на Божественній літургії у кафедральному соборі Святої Трійці 20 листопада, у 23-тю неділю після П'ятдесятниці.

Сьогодні важливо пам'ятати про щирі молитви. Адже у Святому Писанні йдеться: «І все, чого в молитві попросите з вірою, – то одержите» (Мф. 21:22). Тож коли просинаєшся,

не новини притомом треба читати, а перекреститися і звернутися до Господа, просити сил і заступництва. Якщо кожен помолиться за себе, свого ближнього, своє місто, то вдасться зберегти їх.

Архіпастир нагадав, що Господь обіцяв урятувати кожне місто, в якому буде хоча б десять праведників (Бут. 18:32). Отож варто задатися питанням, чи є ті праведники сьогодні серед нас. Тому, якщо сьогодні ви любите когось, своє місто, свою країну, то ставьте праведниками. Не потрібно ні на кого дивитися, а потрібно брати на себе відповідальність і щиро спілкуватися зі Всевишнім, закликає владика Михайл.

Схилимо голови перед воїном Романом Грицюком

Чин похорону бійця в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці очолив декан протоієрей Микола Нецькар 21 листопада.

У проповіді душпастир зазначив, що полеглий захисник проявив велику любов, прищеплену батьками. Любов до рідної землі. Віддав своє життя за кожного з нас, тож маємо шанувати його подвиг, славу і нехай він завжди живе в наших серцях.

Грицюк Роман Степанович, 1985 року народження, лучанин, призваний 6 березня на військову службу за мобілізацією. Загинув 13 листопада поблизу населеного пункту Павлівка Донецької області.

Молитва з нагоди 9-ї річниці Революції гідності

У День Гідності та Свободи духовенство єпархії відслужило панахиди, ушанувавши загиблих героїв Небесної сотні й полеглих українських воїнів.

В обласному центрі започайна літня відбулася 21 листопада перед пам'ятним фотостендом на Театральній площі. Її очолив староста кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець.

У слові о. Володимир зазначив, що в цей день ми згадуємо не лише початок Майдану, а й усі події, коли українці гідно торували собі шлях до свободи. Наш народ відроджувався після монголо-татарської навали, у козацькі часи, у складне ХХ ст. Й так само під час Майдану ми виборювали право на вільне і гідне життя. Сьогодні ми згадуємо й тих, хто віддав самого себе за цей вибір. Попереду наших героїв тоді йшов Архістратиг Михайл і прокладав їм дорогу. Тому зараз ми повинні зробити все, аби їх вільна жертва не була даремна, наголосив душпастир.

На меморіальному комплексі «Вічна слава» також ушанували загиблих. Там молитву відправив луцький міський декан протоієрей Михайло Онищук.

Інформаційна служба єпархії

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку.

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНИ

ЧИТАЙТЕ

Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30 – 19 год.; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ

Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя: – 6.30; FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт pravoslavivolyzni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісню Українську Православну Церкву!

Свідчення про державну реєстрацію: ВЛ №219 від 03. 08. 2004 р. Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)

Віддруковано у ФОП Борсук Л. П., м. Луцьк, пр. Волі, 27. Тел. (0332) 71-03-01, ел. пошта: poligrafit_lutsk@ukr.net

Зам. №3571 Наклад 1260 пр.

Передплатний індекс: 91241.

РЕДАКЦІЯ

Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Арсен ГРЕБЕНЮК (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volynkonsistoria@ukr.net
Час роботи: понеділок-п'ятниця (крім святкових днів), 10:00-16:00, обідня перерва – 13:00-14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЄЮ

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ

Канцлер - протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віцеканцлер - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР

Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру - протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) infosluzhba@ukr.net Сайт - pravoslavivolyzni.org.ua info@pravoslavivolyzni.org.ua
Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) – пресекретар протоієрей Віталій СОБКО. pres-sluzhba@ukr.net

Газета «Волинські єпархіяльні відомості». hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – головний редактор диакон Сергій ПАНАЩУК

Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. blago@ukr.net

Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА

Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА

Голова – протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, garasd100@gmail.com

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Голова – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЕПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМ'Ї

протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Голова – протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ

Голова – ігумен Никодим (СМІЛИЙ). Тел. (068) 698-64-10

ДУХОВНА ШКОЛА

ВІШАНУВАЛИ УГОДНИКІВ НАШОГО КРАЮ

До дня Собору волинських святих, що відзначається 23 жовтня, в Луцьку проведено богослужіння та урочисті заходи.

Як повідомив сайт *Vpba.edu.ua*, напередодні, 22 жовтня, у домовому храмі Всіх святих землі Волинської ВПБА проректор з виховної роботи ігумен Іларіон (Зборовський), гості та студенти відслужили вечерню.

24 жовтня Божественну літургію та подячний молебень у кафедральному соборі Святої Трійці очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. Із ним, зокрема, молилися: митрополит Переяславський і Вишневський Олександр, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, канцлер протоієрей Микола Цап, ректор Рівненської духовної семінарії протоієрей Віталій Лотоцький, старший викладач кафедри богослів'я Київської православної богословської академії протоієрей Михайло Омелян, представники інших навчальних закладів нашої Церкви.

Тут, у храмі, відбулася посвята першкурсників. Студенти отримали благословення на носіння підрясника, склали присягу, одержали студентські квитки, залікові книжки та значки. Відбулася дияконська хіротонія студента 5-го курсу.

Свято продовжилось в актовій залі ВПБА. У вступному слові ректор духовного вишу отець Володимир поздоровив усіх із торжеством, коротко підсумував минулий навчальний рік. Студентів і професорсько-викладацький склад привітали архієреї та інші

священнослужителів, а також голова обряди Григорій Недопад, керівництво Волинського прикордонного загону, інші гості.

Кращих студентів нагороджено митрополічними грантами на оплату навчання, кільком вручено цінні подарунки. Стипендії на навчання від Союзу українок Америки надано студентам академії, які захищають Україну від російського вторгнення. Грант для освітньо-наукової діяльності від США отримали: ігумен Димитрій (Франків), протоієрей Владислав Фультес та Олександр Хорошко.

З нагоди торжества Всіх святих землі Волинської та актового дня ВПБА в актовій залі 18–24 жовтня відбулося представлення ескізних проєктів нових корпусів Волинської православної богословської академії. Творче змагання проведено з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла. Він нагородив студентів Львівської політехніки як переможців і лауреатів конкурсу дипломами з відзнаками. Конкурс пройшов за участю ГО «Волинське братство Святого Володимира Великого», Інституту архітектури та дизайну Національного

університету «Львівська політехніка», Благодійного фонду «Музей Івана Левинського» та Української академії архітектури.

Відзначення Собору, тобто дня спільного вшанування, всіх святих землі Волинської 23 жовтня започатковано 1881 р. – на честь 50-ліття повернення в Православ'я Свято-Успенської Почаївської лаври, що більше віку перебувала в підпорядкуванні уніатів.

Перелік прославлених Церквою подвижників благочестя, які просіяли на Волині або пов'язані з нею, починають рівноапостольні першовчителі слов'ян Кирило і Мефодій (їхня Моравська єпархія сягала річки Стир). Цей сонм постійно поповнюється. Зокрема, не так давно долучилися новоканонізовані: преподобний Амфілохій Почаївський, благовірний князь Володимир Василькович, мученик Данило Братковський, а торік – праведна Єлизавета (Галшка Гулевичівна). До собору волинських святих належать і новомученики та сповідники ХХ століття, які постраждали за Христа в нашому краї.

Волинській православної богословської академії вже понад 220 років. Вона є наступницею Острозької єпаршої семінарії, заснованої єпископом Варлаамом (Шишацьким) 1795 р. Протягом своєї історії навчальний заклад діяв у різних містах, кілька разів його закривали й відновлювали. У 1992 р. відбулося відродження духовної семінарії в незалежній Україні, яку 2011-го реорганізовано в богословську академію.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЗВ'ЯЗОК ЧАСІВ

ВІДКРИТО МЕМОРІАЛЬНУ ДОШКУ о. СИМЕОНОВІ ГОВДІЮ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл 21 листопада відправив чин освячення пам'ятного знака на честь настоятеля храму Архистратига Ми-

хаїла у м. Рожище в 1951–1990 рр. Протоієрей Симеон Говдій був духовним наставником рожищан, душпастирем, котрий усе життя боровся за Україну.

Пам'ятну дошку встановили на фасаді храму, де служив панотець, за почином нинішнього настоятеля цього Божого дому священника Миколи

Царика. Для цього він залучив до співпраці місцевих краєзнавців.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ВАРТО ЗНАТИ

ПЕРЕХІД ПАРАФІЙ НА ВОЛИНІ: ПРИЧИНИ І ПРОБЛЕМИ

Видання *sypravdy.com* 21 жовтня опублікувало дослідження щодо возз'єднання з ПЦУ парафій, котрі вийшли з МП, на Волині.

Активний процес зміни юрисдикції почався у 2019 р. Тоді до Православної церкви України в нашому краї доєдналися 97 громад Московського патріархату. Після кількох місяців активних переходів цей рух спинився і в області стало майже порівну парафій ПЦУ та УПЦ (МП).

З початком повномасштабного вторгнення Росії переходи відновилися, станом на сьогодні ще близько 40 парафій вийшло з підпорядкування Москви.

Як розповів виданню канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, перехід відбувається у два етапи і зі сторони Управління єпархії його максимально спростили. «Якщо громада хоче перейти з УПЦ до ПЦУ, то головне – воля громади. Коли є дві третини бажаючих із кількості прихожан, збираються відповідні підписи, проводяться збори, під час яких формується протокол, і ці документи приносяться у Волинську єпархію Православної церкви України. Далі представники громади пишуть прохання на ім'я владики Михаїла прийняти їх (парафію) до складу ПЦУ. Видається відповідне розпорядження, що громаду прийняли. З цього часу громада може проводити богослужіння у складі Православної церкви України. Під

час другого етапу вирішуються юридичні питання, збираються документи і подаються в обласну державну адміністрацію. У нас є всі відповідні зразки, аби людям максимально спростити цю процедуру, тут головне – бажання», – стверджує о. Микола.

Канцлер зазначає, що певні труднощі виникають із переходом душпастирів. Адже лише 10–15 % священнослужителів виявляють бажання покинути Московський патріархат разом із мирянами. «Було багато випадків,

коли прихожани просили про перехід свого священника, а він був проти і далі ніхто не просував цей процес. Священник часто є авторитетом, і громада буквально йде за ним. Якщо прихожани переходять самостійно, то церква залишається їм, адже це майно громади, і ми відправляємо їм іншого настоятеля храму, такий закон», – зазначає отець канцлер.

Один із військових капеланів також прокоментував цю ситуацію. Протоієрей Віталій Антонок, настоятель парафії Собору Пресвятої Богородиці села Заборолі, стверджує: «Дуже багато людей, які хрестились у московській церкві, кажуть, що хочуть там і похоронитися. Але якби ми жили такими переконаннями, то у нас взагалі не було б України. Тому здебільшого церкви й не переходять через людей, які не хочуть змінювати своє бачення, свою думку, бо так їм комфортно. Силою точно не варто змушувати переходити, адже церква – це не те місце, де людей варто примушувати до чогось. Має бути на це [їхня] воля».

А тим часом УПЦ (МП) продовжує інформаційно-психологічну війну серед населення. Деякі священнослужителі Московського патріархату дозволяють собі проповіді, у яких виправдовують збройну агресію Росії, а частина їхніх душпастирів звинувачується в колабораціонізмі.

Ольга ВЕРЕМЧУК